

Protestantse
Kerk

Protestante gemeente te IJsselstein

Liturgie voor de viering van zondag 25 november 2018,
Eeuwigheidszondag

Plaats: Ontmoetingskerk

Aanvangstijd: 10.00 uur

Voorganger: ds. Irene van der Meulen
en ds. Peter van der Schans

Organist: Jan de Geus

Zang en gitaar: Renske Dam

Nevendienst: Kindernevendienst (groep 1 t/m 7) en tienernevendienst (groep 8 t/m klas 3);
tiernernevendienst vanaf 10.00 uur. Kinderen en tieners komen vóór de gedachtenis terug in de
kerk.

Bijzonderheden: In deze dienst gedenken we wie ons zijn voorgegaan.

Aα...Ωω

ABCDEFGHIJKLM

NOPQRSTUVWXYZ

Voor wie wil: u kunt vóór de dienst zelf een kaarsje aansteken, in het stiltecentrum achter het
orgel. Er is een houder waar de kaarsjes op geplaatst kunnen worden.

De Paaskaars brandt

Orgelspel vooraf: *'Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ'*, J.S. Bach (1685-1750)

AAN HET BEGIN

Welkom:

*Goede morgen!
Wat fijn, dat u er bent!
Dat is elke keer zo. Maar vandaag extra.
Omdat we verdriet en vreugde delen rond de dierbaren die zijn gestorven.
Hun namen klinken in de nabijheid van God en voor ons.
Er zijn er voor wie de stap – zeker vandaag – te moeilijk was om hier te zijn.
We begrijpen dat en willen ze niet vergeten.
We hopen op een indringende dienst
waarin we het verhaal van God met ons recht doen.
Maar ook ons verhaal met God.
Dat we gezegend mogen worden!
Laat ons concentreren op en openen voor wat ons gegeven wordt.
In stilte en spel.*

Toewijding door stil gebed en kort orgelspel: 'Mit meinem Gott geh ich zu Ruh', Johann Christoph Bach (1642-1703)

We gaan staan

Groet:

*Vrede voor jou, hierheen gekomen,
zoekend met ons om mens te zijn.
Jij maar alleen, jij met je vrienden en vriendinnen,
jij met je last, verborgen pijn.
Vrede, genade, God om je heen.
Vergeving, nieuwe moed voor jou, voor iedereen.*

Bemoediging:

*Onze hulp is in de Naam van God:
'Ik ben de alfa en de omega,' zegt God, de Heer, 'ik ben het die is, die was en die komt, ...'
(Openbaring 1:8)
Aan die Naam vertrouwen we ons toe in leven en sterven.*

We zingen: Psalm 68:7

We gaan weer zitten

Gebed, besloten met het zingen van "Heer, ontferm U!"

*God van alle tijden,
uw hart gaat uit naar ieder mens
die weerloos is, en klein;
uw hart gaat uit naar ieder mens
die lijdt aan dit leven, aan pijnlijk verlies.
Zo staan wij voor u vandaag,
als mensen die het leven niet in eigen macht hebben,
weerloos, verdrietig, dankbaar,
met ontroerende herinneringen.
Open ons voor u in de kerkzaal, in de nevendienst, bij mensen thuis..*

*Open u ook voor ons, met alles wat in ons is,
en kom tegemoet aan wat wij nodig hebben,
U die bent, die was, en die komen zal.
Laat uw dauw van vrede dalen in onze tijd,
uw visioen van vrede ons dragen.
Zo bidden en zingen we samen: ...*

We zingen als loflied: Lied 747:4 en 8

Tijdens het naspel mogen de kinderen naar voren komen.

Gesprek met de kinderen:

Wat zijn dit?

Letters van AH

Wat kun je er mee?

Letters bakken.

Woorden maken. Zinnen maken. Vertellen, praten. Verhalen maken.

Bijvoorbeeld over de mensen die gestorven zijn.

Hoe noem je al die letters samen?

Alfabet.

(plaatje)

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ

Wat is de eerste letter?

Wat de tweede letter?

Wat is de laatste letter?

Nu kun je de letters ook anders schrijven.

Mensen in andere landen met andere talen doen dat.

Kijk maar naar deze letters:

(plaatje)

Α α . . . Ω ω

Uit welke taal komen deze letters?

Grieks.

De eerste letter heet: alfa

De laatste letter heet: omega

Die zie je hier: de kleine letter en de grote letter: alfa en omega.

Ik ga hier in de kerk iets vertellen over God.

Dat hij de eerste is en de laatste, het begin en het einde, de alfa en de omega.

God is er steeds bij. Gaat altijd met ons mee.

En jullie gaan nadenken over Job. Hij is alles kwijt geraakt. Ook de lieve mensen om hem heen, de kinderen.

En dan merkt hij dat God met hem praat. Letters, woorden gebruikt.

We zingen: Lied 935

Het licht wordt door de kinderen meegenomen.

DIENST VAN HET WOORD

Lezing uit de Bijbel: Openbaring 21:1-7

1Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn voorbij, en de zee is er niet meer. 2Toen zag ik de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel neerdalen, bij God vandaan. Ze was als een bruid die zich mooi heeft gemaakt voor haar man en hem opwacht. 3Ik hoorde een luide stem vanaf de troon, die uitriep: ‘Gods

woonplaats is onder de mensen, hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. 4Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.’

5Hij die op de troon zat zei: ‘Alles maak ik nieuw!’ – Ik hoorde zeggen: ‘Schrijf het op, want wat hier wordt gezegd is betrouwbaar en waar.’ – 6Toen zei hij tegen mij: ‘Het is voltrokken! Ik ben de alfa en de omega, het begin en het einde. Wie dorst heeft geef ik vrij te drinken uit de bron met water dat leven geeft. 7Wie overwint komen al deze dingen toe. Ik zal zijn God zijn en hij zal mijn kind zijn.

We zingen: Gezang 513

Overweging:

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Bij Scrabble krijg je zeven letters op een plankje. Daar moet je het elke beurt mee doen. Letters om woorden mee te maken. En altijd mis je letters. Of trekt een ander net de letters die jij nodig hebt. En als je de Q krijgt of de X dan wordt het pas echt lastig. Erg lastig. Maar als je er een woord mee kunt maken, dan krijg je meteen ook heel veel waarde. Q levert 10 punten op en de X 8. Dat is de letterwaarde. En het wordt nog veel meer waardevol als je ook nog drie keer de woordwaarde kan tellen.

Maar met letters kun je meer dan alleen woorden maken. Woorden worden zinnen; zinnen worden verhalen, levensverhalen. En dan denk ik aan al die verhalen die ieder van ons hier kan vertellen. En helemaal degenen die een dierbare missen. Bij velen werd ik toegelaten in de intimiteit van ziekte en ongeluk, van angst, onzekerheid, lijden, pijn, afscheid, verdriet, tranen, wanhoop. Soms waren er geen woorden. Was het stil en werd er gezwegen. Soms was het vloeken en zuchten. Maar er was ook dankbaarheid en blijdschap om wat je dierbaren betekenden – voor jou, voor mensen om je heen in de kring van familie en vrienden; in de samenleving. En soms was de dood een goede afsluiting van een mooi leven.

Hoe uiteenlopend, hoe tegenstrijdig.

Zo krijg je letters toevertrouwd in het leven. Losse letters. Maar niet iedereen krijgt dezelfde. Of evenveel. Er ontbreken letters. Zie maar dat je er een woord van maakt. Iets dat zin heeft. Die zin is vaak moeilijk te vinden. Je voelt je een analfabeet. En helemaal rond de dood en een graf of crematorium kan een gevoel van zinloosheid over je komen.

Wat kun je dan in Godsnaam zeggen? Zonder onzinnigheden. Wat kun je zeggen dat zinnig en zinvol is? Hoe kom je van A naar B; van A naar Beter? Rijkswaterstaat heeft er al moeite mee. Laat staan wij, oog in oog met de dood. Wat is er nodig om bij de Z uit te komen?

Het is moeilijk. Op zo'n dag als vandaag. Maar ook straks, als je weer thuis bent. Alleen. In de avond, in de nacht. En de pijnlijke herinneringen boven komen. En de toekomst soms zo donker kan zijn.

Johannes, de verteller van Openbaring, heeft het net zo lastig. Maar dan vooral omdat de christenen in zijn tijd te lijden hebben onder vervolging en moordpartijen. En ze moeten wel heel speciale woorden en zinnen gebruiken om elkaar aan te moedigen. Symbooltaal, beeldtaal. Als code om elkaar ondergronds, in het geheim tegenover de vijand te verstaan. Wat we hebben gelezen komt dus voort uit heel lastige omstandigheden. Johannes weet waarover hij praat. Het is geen vroom praatje voor de goegemeente. Wat hij vertelt zijn doorleefde teksten. Vanuit intense betrokkenheid op het actuele moeilijke bestaan, wordt er

gezocht naar houvast. Naar geloof en vertrouwen. Naar iets van betekenis, van zin. Zoals zovelen na hem. Zoals ook wij.

Johannes vertelt hoe bij de troon vandaan klinkt: “*‘Alles maak ik nieuw!’ – Ik hoorde zeggen: ‘Schrijf het op, want wat hier wordt gezegd is betrouwbaar en waar.’ – Toen zei hij tegen mij: ‘Het is voltrokken! Ik ben de alfa en de omega, het begin en het einde.’*”

Ik ben het begin. De Alfa. De A.

Het begint niet bij ons. Het begin komt bij God vandaan. We zijn de eersten niet als mensen. We proberen er van te maken wat er van te maken valt. Een woord. Een zin. Maar er klink in Gods Naam: Het hangt niet van jou af. Je bent er omdat ik er ben. Je kunt je inspannen, omdat ik me voor jou heb ingespannen.

En die God is met ons meegegaan. Betrokken, meelijdend. Met liefde en ontferming. In woorden en daden. Te ontdekken in met name Jezus Christus, maar God zij dank niet alleen. God heeft het niet bij het begin gelaten. Hij heeft niet alleen de eerste letter gezegd, maar ook de volgende.

Wie A zegt moet ook B zeggen. Hij is de God van de geschiedenis. Van de tijden door. Hij laat niet los wat zijn hand is begonnen.

Hij wil God zijn van A tot Z. God is ook de Omega, het einde.

We leven er tussen in. We sterven er tussen in. Tussen de Alfa en de Omega. En daar tussenin wordt ons verhaal geschreven en verteld. Ons levensverhaal met een lach en een traan. Ook het verhaal van wie ons zijn voorgegaan en onze verhalen met hen. Dan kun je huilen om de dood. Of boos en machteloos zijn. En je kunt uitkijken naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Je kunt vertrouwen dat de tranen worden afgewist.

God maakt alles nieuw. Niet wij. Dat doet God. Het is volbracht. Onze verhalen zijn omgeven door het levensverhaal van God met ons.

(Huub Oosterhuis)

*Want niemand weet wat leven is,
alleen dat het gegeven is
en dat van dit geheimenis
God het begin en het einde is.*

Amen.

Meditatief moment: orgelspel: Sonatina uit Cantate 106 ‘*Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit*’, J.S. Bach

De kinderen en tieners komen terug uit de kinder- en tienernevendienst.

DIENST VAN DE GEDACHTENIS

Inleiding

Muziek: **Dat ik je mis – Maaike Ouboter**

Hierna haalt de ouderling van dienst de schaal met de naamsteentjes uit het stiltecentrum

We gaan staan

Gedachtenis:

bij het noemen van elke naam wordt een kaarsje aangestoken met het licht van de Paaskaars.
Bij sommige namen zal een wit steentje met de naam op de verhoging op het plein gelegd worden.

We gedenken:

9 november 2017

Hendrika Willemina Huitema-Schanekamp

79 jaar

24 november

William Thynne Nicholson

84 jaar

25 november

Willem van Kouwen

67 jaar

30 november

Aaltje Willempje van Arkel - Arendonk

88 jaar

6 december

Geertje Cornelia van der Zeijden

91 jaar

8 december

Elise Maria van Vught

44 jaar

13 december

Herma Kamperman

51 jaar

7 januari 2018

Huibert Langerak

89 jaar

We zingen: **Nu wij hier de namen noemen**

(tekst: Reinier Kleijer / melodie: Lied 730)

We gedenken:

8 januari

Inneke Tebbens - Kamphuis

73 jaar

20 januari

Johan Christiaan Niemeijer

85 jaar

26 januari

Jans Boverhof

90 jaar

26 januari

Jan Gerrit van 't Veld

81 jaar

5 februari

Cornelia Antonia Wilhelmina Reijersen van Buuren - van Doorn

86 jaar

7 februari

Johanna Cornelia Hornstra-Eijskoot

92 jaar

10 februari

Merrigje Smaling-van Zanten

91 jaar

19 februari

Dina Weintje Kühlman-de Jong

79 jaar

We zingen:

We gedenken:

20 februari

Jannetje Josina Fransen-Nieuwenhuis

73 jaar

26 februari

Paulus van Os

88 jaar

11 maart

Jannigje Mandersloot - Slob

78 jaar

12 april

Woutera Steenbeek

99 jaar

14 april

Johanna Aalbertine Bouman-van Engelenhoven

74 jaar

17 mei
Catharina Tetenburg – de Graaf
95 jaar

17 mei
Maria Bik - Braspenning
84 jaar

8 juni
Arend Willem Sijbrandij
77 jaar

We zingen:

We gedenken:

25 juli
Wijntje Johanna Bekker-van den Dol
91 jaar

28 juli
Marcel Vollmüller
52 jaar

3 augustus
Ida Henrica Maria Gras-van Hilten
83 jaar

8 augustus
Jan Gerard Balsters
83 jaar

19 augustus
Sandrina Wagenaar-Groenendijk
83 jaar

31 augustus
Adriana Johanna Broere-de Bruin
74 jaar

9 september
Evert Florijn
99 jaar

5 november
Jan Timmerman
60 jaar

We zingen:

We gedenken de namen van hen die we in ons hart meedragen – allen die we nog dagelijks missen – en van hen die naamloos gestorven zijn.

Stilte

We zingen: **De mensen die ons hier ontvallen zijn**
(tekst: Reinier Kleijer / melodie: Lied 247)

DIENST VAN HET ANTWOORD

Gebeden

Delen van de bloemengroet

Inzameling van de gaven

Orgelspel: *'Ach wie flüchtig, ach wie nichtig'* (Lied 797), Georg Böhm (1661-1733)
Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche ophalen.

AAN HET EINDE

We zingen (staande) slotlied: **Ga met God** (Lied 416)

Zegen - Gemeentezang: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)

Orgelspel: *'Wachet auf, ruft uns die Stimme'* J.G. Walther (1684-1748)

Inzameling van de gaven bij de uitgang

Na afloop van de dienst kunnen de nabestaanden die dat willen het lichtje dat voor hun dierbare ontstoken is en evt. het steentje met haar of zijn naam voorin de kerk ophalen.